

[Ministeren for kulturelle anliggender]

tragter idrætten som et af de væsentlige kulturpolitiske områder.

Vi har set, hvordan mange af *forsamlingshusene* på landet er vågnet til nyt liv og igen er blevet de samlingssteder for en egns befolkning, som de var før i tiden.

I byerne er der i kølvandet på »ungdomsoprøret« i 1968 oprettet mange nye samlingssteder under forskellige betegnelser som aktivitetscentre, fritidscentre, beboerhuse og *medborgerhuse*. Der findes allerede ca. 90 sådanne huse rundt om i landet, og et lignende antal grupper arbejder på at finde udveje for oprettelsen af nye huse.

Det er ikke en overdrivelse at sige, at vi her står over for en ny folkelig bevægelse drevet frem af stærke ønsker i forskellige grupper af befolkningen om at få deres egne samværssteder og centre for kulturaktivitet styret af dem selv og på deres egne betingelser.

Den kulturcentervirksomhed, som udøves af mange folkebiblioteker – og som jeg betragter som meget værdifuld – kan til en vis grad dække det behov, der her er tale om. Men ikke for alle. Mange – og især unge mennesker – vil ikke føle sig hjemme på en institution og vil kun kunne tiltrækkes af steder, som de kan opfatte som deres egne, og som drives på deres egne præmisser.

Jeg tror, at »husene« i byerne kan blive vigtige elementer i en socialt præget kulturpolitik, der vil fremme det kulturelle demokrati. Jeg anser det for vigtigt, at man er opmærksom på de muligheder, de frembyder for en kulturel fornyelse, og i kommunerne prøver på at skabe egnede rammer omkring disse nye aktivitetsformer.

For kulturministeriet kunne det være en opgave at gå ind i et arbejde med en kortlægning af problemerne omkring byernes medborgerhuse, svarende til, hvad ministeriet gjorde for forsamlingshusenes vedkommende for et par år siden.

Den aktive indsats for at skabe *fritids- og kulturtilbud til børn og unge* er blevet forstærket. Kulturministeriets arbejdsgruppe for børn og kultur har gennem en række publikationer – sidst rapporten »Kulturens børn« – analyseret og beskrevet kultursituationen for den unge generation. Herved er børneområdet på vej til at blive lige så grundigt belyst som de voksnes fritids- og kulturaktiviteter, der blev kortlagt gennem udgivelsen

af »Dansk Kulturstatistik« for et par år siden.

Kendskab til situationen er en forudsætning for planlægning, og det gælder vel for børneområdet i endnu højere grad end for andre områder, at vi må bidrage til en bevidst styring af fritids- og kulturtilbuddene og ikke overlade dem helt til kommercielle kræfter. Børnenes fritid har i alt for høj grad været målet for en ensidigt profiterende underholdningsindustri. »Kiosklitteraturens« serietilbud til børn er lige så overvældende i kvantitet, som det er underlødigt i kvalitet. En vigtig barriere herimod er den påvirkning af børns læsevæner, som sker gennem børnebibliotekerne og ikke mindst gennem skolebibliotekerne. Det er her et uvurderligt gode, at skolebibliotekerne er velforsynede med fritidslæsning og ikke alene et depot for undervisningsmateriale. Mange børn, som ikke af sig selv ville finde vej til børnebibliotekerne, får deres læseappetit vakt gennem skolebiblioteket, som er umiddelbart for hånden. I den fremtidige bibliotekslovgivning må vi sikre skolebibliotekernes fortsatte funktion som leverandør af lodig fritidslæsning for børnene.

Barndommen er ikke kun en forberedelse til voksenalderen – den har også en egenverdi.

Og alle børn er begavede med musiske talenter fra fødslen. Den bedste opdragelse til fremtidig kunstforståelse og -glæde behøver kun at bestå i, at man ikke blokerer de naturlige musiske anlæg gennem opdragelsen, men lader børn få mulighed for en fortsat kunstnerisk udfoldelse og eksperimenteren. Børnemuseer og børneteatre, som sikrer aktiv medvirken og medleven fra børnenes side, kan være aktiviserende tilbud, som kan konkurrere med det passive forbrug af TV og serielæsning.

Udøvende kulturtilbud er særlig vigtige for børn og unge. Musik, teater, tegning og maling, kunsthåndværk, idræt og kammeratligt samvær i de mange forskellige børne- og ungdomsklubber og -organisationer må støttes og fremmes. Gennem egne oplevelser må børnene erfare, at kultur er ikke kun at tage imod, hvad kunstnerne giver os – det er også fællesskabet om egne skabende aktiviteter. Børns fritidsmuligheder er ikke ligeligt fordelt. Den sociologiske rapport »Kulturens børn« viser, at både kønsroller og sociale